

EEN (BIJNA) VERGETEN DIRECTEUR

Op 29 september 2016 interviewen we mevrouw Krijger, de vrouw van een bijna vergeten directeur. We komen nu al weer haast drie jaar geregeld in De Glind en we maken een boek over de 100 jarige geschiedenis van het jeugdorp aan de hand van de 'tijdperken' van de verschillende directeuren, maar nooit hoorden we de naam van mr. M.K. Krijger en hij was toch echt directeur van 1965 tot en met 1967. Een korte tijd weliswaar, maar een tijd die wij ons erg goed herinneren. Wij willen hem dan ook zijn rechtmatige plaats geven. Helaas kan hij er zelf niet meer over vertellen, hij is in 2012 overleden. Gelukkig leeft zijn vrouw nog en wij mogen met haar praten. We laten haar zelf het verhaal vertellen:

Gevraagd

'Mijn man werd in 1964/1965 door de heer Dijk, bestuurslid van de Raad voor de Kinderbescherming in Assen, gevraagd of hij directeur van de Rudolphstichting wilde worden. De heer Dijk wist dat de stichting een nieuwe directeur nodig had, want de heer Mulder, de toenmalige directeur, moest om gezondheidsredenen een stap terug doen. Hij zou blijven werken als psycholoog, zijn oorspronkelijke vak, maar het werk als directeur viel hem te zwaar. Er was dus enige haast geboden. Men vond het bovendien heel handig dat een jurist directeur zou worden. Op het moment dat dit beroep op mijn man werd gedaan, woonden we in Assen, hij was daar adjunct secretaris van de Raad voor de Kinderbescherming. Hij deed onderzoek naar mensen die een kind wilden adopteren en had het goed naar de zin. We hadden daar twee en een half jaar op kamers gewoond en net een huis gekocht, waar we heel blij mee waren. Na lang wachten hadden we een zoontje gekregen, waar we nog blijer mee waren. Johan was op dat moment twee en een half jaar oud. We waren niet heel jong toen we trouwden, ik was 27 en mijn man was 35 jaar. De vraag van de heer Dijk stelde ons voor een dilemma. We voelden ons vanuit de christelijke gedachte als het ware geroepen om dit werk te gaan doen, want het was een gereformeerde stichting die op korte termijn een gereformeerde directeur moest hebben. Mijn man zag het helemaal zitten, hij was opgegroeid op 's Heerenloo in Ermelo (een instelling voor verstandelijk gehandicapten, zijn vader was daar hoofd van de school) en aan het wonen en werken op zo'n terrein had hij heel goede herinneringen. Bovendien was het voor hem een promotie. Ik zag er zelf erg tegenop. Ik had het intussen naar mijn zin in Assen, had daar mijn draai gevonden en het leven in zo'n besloten gemeenschap leek mij benauwend. Mijn man solliciteerde en het bestuur wilde graag dat hij de baan aannam. Mijn man was nog steeds enthousiast en daarom ging ik akkoord.

Het wonen

De heer Mulder woonde in het huis tegenover de kerk, maar hij wilde naar de Ringlaan verhuizen. Hij zei dat het gebruikelijk was dat de directeur in het centrum woonde. Het was echter een groot, slecht en onpraktisch huis dat door architect Sikma gebouwd was. Dat gaf ons meteen al geen goed gevoel. Zo kwamen we in 1965 aan op Postweg 55 met een volle verhuiswagen. Het huis zou schoon zijn, maar het was niet schoon en we konden onze spullen niet kwijt. Er was zelfs geen bloemetje ter verwelcoming. In de keuken die op het zuiden lag, was geen plek voor een koelkast. De eerste avond kwam de heer Mulder kijken. Hij zei: "Waarom halen jullie geen eten uit de centrale keuken? Nou ja, als je liever zelf kookt." Dat overviel ons want we wisten helemaal niks over de mogelijkheid om eten te kunnen halen uit de centrale keuken. Johan voelde zich ook niet thuis in die grote donkere kamer. Hij heeft het er moeilijk gehad, maar niet alles was negatief. Het grote huis bood ook mogelijkheden. In een hoek van de kamer lagen speelgoedrails met treintjes. Die konden altijd blijven liggen, want er bleef toch ruimte genoeg over. Johan begon zich beter thuis te voelen toen Maarten, die ongeveer net zo oud was als Johan, naast ons kwam wonen. Die twee hebben samen heel veel gespeeld en vooral veel kattenkwaad uitgehaald. Op een keer probeerden ze samen de boel in brand te steken. Ze zaten bij de kerk met lucifers te spelen. Op mijn vraag: "Hoe komen jullie daaraan?" kwamen twee antwoorden. Maarten zei: "Gevonden." Johan:

“Bij mem op het aanrecht.” Op een keer zat ik op een zondag in de kerk en mijn man paste thuis op Johan. Halverwege de kerkdienst kwam Johan binnenwandelen. De koster zette hem zo over de bank heen naast me neer. Dat is dan weer mooi dat zoiets kan in zo'n kleine gemeenschap.

In de loop van de zomer van 1965 bleek de oudere broer van mijn man ernstig ziek. Toen er geen behandeling meer mogelijk was, vroeg hij of hij een weekje bij ons mocht komen. Ik was verpleegkundige van beroep en we waren blij dat we iets voor hem konden doen. We maakten de mooie zonnige logeerkamer voor hem klaar. Het weekje werd zes weken en in november overleed mijn zwager. Ik ben blij dat ik dat heb kunnen doen, maar het was wel een zware tijd.

Toen kwam het punt van de pleegkinderen, wij voelden ons toch wel verplicht om net als alle gezinnen op de Rudolphstichting kinderen in huis te nemen, hoewel ik mij niet zo geschikt voelde als pleegmoeder. Ik was nog maar net moeder van ons eigen kind. We kregen twee pleegzoons van acht jaar die dove ouders hadden en we hebben nog korte tijd een pleegdochter gehad. Het heeft ons pijn gedaan dat we hen hebben moeten achterlaten. Johan heeft hen later ook erg gemist. Helemaal prettig heb ik me nooit in het jeugdorp gevoeld, er was afstand en de sociale controle was groot. Dat ik toch weleens bij mensen binnen kwam, had ik te danken aan het zogenaamde VU busje. Dr. Abraham Kuiper, hoogleraar aan de Vrije Universiteit, beijverde zich voor de stichting van een, naar ik meen, Medische Faculteit. In menig christelijk gezin stond een groen busje met een zwart slotje. Het was de bedoeling dat je daar wat kleingeld in deed. Zo nu en dan kwam er iemand om dat busje te legen. Toen ik op de Rudolphstichting kwam, werd mij dat gevraagd. Zodoende kwam ik bij veel gezinnen. Ik maakte het busje open, stortte de inhoud op het tafelkleed en telde de stuivers, dubbeltjes en soms een enkel kwartje. Intussen maakte ik dan een gezellig praatje met de ‘spaarster’. Dat waren de leukste contacten en de hartelijkheid van sommige mensen is me bijgebleven.

De Koninginnedagfeesten waren bijzonder en daar hebben we van genoten. Ook sommige uitjes met de kinderen heb ik onthouden. Met Cor, Maarten (twee buurjongetjes), onze pleegzoons en Johan heb ik nog een keer gekampeerd in Ermelo met een geleende tent. Het regende veel en met een steelpan hebben we de luifel leeg geschept. Toch was het een mooi avontuur.

De ‘samenwerking’ met .....

De werkplek van mijn man bevond zich in het toenmalige hoofdkantoor van de Rudolphstichting; de oude directeurswoning in het midden van het centrum. Mijn man en meneer Mulder deelden samen een kantoor. De start was niet goed. De verdeling van de taken bevreesde ons. Zo bleef de bouwportefeuille in handen van Mulder en alle bouwprojecten werden gegund aan de heer Sikma, de huisarchitect van de stichting, tevens bestuurslid. Dat wekte bij mijn man een gevoel van irritatie op. Tijdens gesprekken in huiselijke kring, kregen mijn man en ik het idee dat Mulder moeite had met loslaten en bovendien sommige personele problemen niet had aangepakt. Zo bleek bijvoorbeeld dat mijn man tijdens de overdracht werd geconfronteerd met het nemen van maatregelen tegen een, volgens Mulder, niet functionerend lid van het toenmalige directieteam. Deze werkwijze paste niet bij mijn man. Het had Mulder gesierd als hij zelf deze klus had opgeknapt en niet voor zijn verantwoordelijkheid was weggelopen. Mulder was een charmante man. Hij kon mensen voor zich innemen maar volgens ons had hij moeite met het krijgen van kritiek. Voor ons gevoel leidde dat tot willekeur en dat was niet de manier waarop mijn man wenste te functioneren. Er ontstond spanning tussen die twee, mede door het verschil in ideeën over leidinggeven. Mulder had moeite om het roer uit handen te geven. Het gaat te ver om alle zaken te benoemen die zijn gebeurd. Dat is ook niet de bedoeling van dit verhaal. Mijn man heeft geprobeerd om meer structuur aan te brengen in het geheel, maar het werken werd hem erg moeilijk gemaakt. Uiteindelijk mondde dit uit in een gesprek met het bestuur. Kort voor onze komst was al een staf lid vertrokken en aan negatieve publiciteit als gevolg van het vertrek van een pas aangenomen directeur had het bestuur geen behoefte. Toch heeft het gesprek niet het effect gehad wat mijn man er van verwacht had. Mulder

had nog teveel goodwill bij het bestuur. Langzamerhand werd de situatie echter onhoudbaar. Mijn man ging eraan onderdoor. Hij kreeg gezondheidsklachten. Ondanks de stress en de lichamelijke klachten wilde mijn man de boel niet in de steek laten. Hij bleef zich verantwoordelijk voelen. Dat had te maken met het feit dat de wijze waarop mijn man leiding gaf door een deel van de pleeggezinnen en het personeel werd gewaardeerd. Er zijn zelfs handtekeningen verzameld onder de bewoners om hem te bewegen te blijven en hoewel hem dat goed deed, was het voor zijn gezondheid en voor ons gezin noodzakelijk dat we vertrokken. Het zou niet goed geweest zijn voor de stichting en voor onszelf als de verschillen van inzicht tussen mijn man en Mulder waren ontaard in een conflict waar alleen maar verliezers zouden zijn.

Het afscheid

Tijdens een collecte is 300 gulden opgehaald onder de bewoners voor een cadeau voor mijn man. Daar hebben de bewoners een autoradio voor gekocht die mijn man tijdens de mooie afscheidsbijeenkomst is aangeboden. We hebben later die radio uit onze auto gehaald toen er een nieuwe moest komen. Die autoradio was een dierbare herinnering aan mensen die ons welgezind waren.

Een nieuw begin

Ja, zo zijn we op 6 december 1967 naar Leeuwarden vertrokken. Mijn man kreeg een nieuwe baan als directeur bij Pro Juventute in Leeuwarden. We woonden eerst op de eerste verdieping van het kantoor, kookten op de begane grond en sliepen op de tweede verdieping. Kortom, het was geen paradijs, maar we waren dolgelukkig, helemaal toen ik onverwacht, maar zeer gewenst zwanger bleek en Johan op zijn zesde een zusje kreeg. Later fuseerden allerlei kleine instellingen en werd het de Stichting Jeugd en Gezin waar mijn man directeur van is geworden. Dat heeft hij tot zijn pensioen met veel plezier gedaan en het afscheidsfeest was prachtig. Toch hebben die paar jaren op de Rudolphstichting mijn man zijn hele leven achtervolgd. Hij nam het zichzelf kwalijk dat hij dat niet heeft kunnen 'handelen', maar mijn man was geen vechter, hij was te zacht van aard. We zijn nog een keer terug geweest en dat was heel emotioneel. Ik ben blij dat ik de gelegenheid heb gekregen om mijn verhaal te vertellen. Laat duidelijk zijn dat Mulder veel voor de stichting heeft betekend, maar dat neemt niet weg dat ik weinig respect heb voor de wijze waarop hij deze tweeënhalve jaar heeft geopereerd.

Jaap Krediet en Rieke Visser
29 september 2016